

סוגיה כב: דיני התקיעה (5): שיעור התקיעות וגדריהן

**

רקע

- הגמ' מאריכה בדיון על כמות התקיעות, ומקצרת בשיעור התקיעות וגדריהן, הראשונים מאריכים בדיון זה. בלימוד הראשונים יש לשים לב לנקודות הבאות:
- א. אורך התקיעות – מהו שיעורן המינימאלי ומהו שיעורן המכסימאלי.
 - ב. איכות התקיעות - מהו הצליל של כל תקיעה.
 - ג. הפסק נשימה באמצע התקיעה ובין התקיעות.

מקורות

- א. גמ' ד'ג: "מתני' סדר תקיעות... קא חשיב חד בבא ותו לא"
- ב. רש"י ד"ה שלש יבבות
תוס' ד"ה שיעור, "... ורבינו חננאל פי' כפירוש הקונטרס"
רי"ף ט:י. "מתני' סדר תקיעות... קא חשיב חד בבא ולא פליגי"
ר"ן ד"ה מתני' סדר תקיעות, גמ', ולפי, אבל, נמצא
רא"ש סי' י, "... אבל לענין להפסיק ביניהם לא נאמר"
רמב"ם הל' שופר פ"ג ה"ד, והשגת הראב"ד
ג. דרשת הרמב"ן, "וכתב רבינו שמשון בתוספ'... שיפסיק הקול בשבר ניגון" [עמ' רמ-רמא]
ריטב"א סוד"ה והא דתנן שיעור תרועה, "הרי למדנו שיעור התקיעה והתרועה אבל..."
טור סי' תקצ, "שיעור תקיעה כתרועה... דעת התוספות וכן דעת אדוני אבי ז"ל"
ד. ר"ן י: ד"ה מתקיף, "ומ"מ צריך להזהר לעשות השברים כולן והיבבות כולן בנשימה..."
ה. שו"ע סי' תקצ סע' ג-ה ומשנה ברורה [בעיקר: ס"ק ט, יא-טו, יז-כ]

דרשה לראש השנה לרמב"ן

וכתוב בתוספות של רבינו שמשון וצריך ליזהר בשברים שלא יהא מאריך בכל אחת מהן כשיעור שלש יבבות של שלש קולות כל שהוא, דאם כן נעשית כל אחת מהן תקיעה, דשיעור תקיעה כתרועה ושיעור תרועה שלש יבבות, ובאמת שיפה עיין וטוב ליזהר, אבל כפי הנראה מדקדוק הלשון אין ההפרש שבין השברים לתקיעה בין ארוך לקצר, אלא שזה קול פשוט סופו כתחילתו כאיש מרים קולו לשורר ולרנן, וזהו קול שבור כעין המיליל, וכבר פירשו רבותינו ז"ל אלינו רעם (נ"א דיגוס) הקול כשאמרו גנוחי וילולי, וכן לשון התורה עצמה תרועה, ולשון התרגום יבבא, שניהם לשון שבר, כי תרועה מענין רועו עמים וחתו, רועה התרועעה הארץ, ומגזרתם, ויבבא כמו יללה, ותיבב כמו ותיליל, כולם לשון שבר ברוח, כענין שנאמר ואתם תצעקו מכאב לב ומשבר רוח תילילו, והרי לדברי רבינו משה שכתב כי שיעור תקיעה יבבא וחצי כמו שהזכרנו יהיה השבר קצר מאד, אלא שההפרש וההבדלה שביניהם בדמיון הקול הוא לא בגדלם וקטנם, וכתב רבינו חננאל

מהדורה ראשונית ללא הגהה

פירוש יבבות זו אחר זו, שברים בניחותא והפסק בנתיים, ע"כ, ולא הפסק גמור שישהה אלא שיהו שני קולות שיפסיק הקול בשבר ניגון.

ריטב"א ד"ה והא דתנן שיעור תרועה

הרי למדנו שיעור התקיעה והתרועה אבל עדיין לא למדנו שיעור השבר, ונראין דברים שהשבר קטן מתקיעה דאי לא הוי ליה תקיעה, וגם גדול הוא מן היבבה של בני אדם, וכיון שכן נמצא שהשבר אינו אלא כדי ב' יבבות ויותר מעט אבל לא ג' יבבות שלימות שהרי התקיעה של תר"ת שיעורה ג' יבבות והיאך יהיה שבר דתנא ברא כתקיעה דתנא דידן, ואין לומר שאין הפרש בין תקיעה לשבר באריכות הקול אלא בשינויו, שזה אינו, שהתקיעה קול פשוט בלא שבירה וכן השבר בעצמו אינו נעשה לשברים שא"כ חזר יבבות, ועל כרחנו שבר ותקיעה קול פשוט ואין בהם כדי שינוי בנגון ואין שינוי בהם אלא באריכות הקול שהתקיעה ג' יבבות לכל הפחות והשבר קטן ממנו ואין בו אלא שיעור תנועת ב' אותיות דהיינו ב' יבבות, וכ"כ רבינו שמשון, והוא הנכון, וכשעושיין תקיעה ומשברין אותה בסופה אינו יפה שהרי אותו קול שעושיין בסופה אינו נדון מקול התקיעה שהיא פשוטה והוא ליה שבר באפי נפשיה, והוי הפסקה, וכן קיבלנו שיטה זו מרבינו נר"ו בשם רבו, וכן נהגו כל הרבנים והגדולים.

טור אורח חיים סימן תקצ

שיעור תקיעה כתרועה ושיעור תרועה כשלשה יבבות פירש"י ג' כחות בעלמא כל שהוא ולפי זה צריך ליהדר בשברים שלא יאריך בכל שבר כג' יבבות שהן ג' כחות כל שהוא שאם כן יצא מכלל שבר ונעשה תקיעה שהרי שיעור תקיעה כג' קולות של כל שהוא וצריך להאריך בתקיעה של תשר"ת יותר משל תש"ת ובשל תש"ת יותר מבשל תר"ת דהא שיעור תקיעה כתרועה ותשר"ת אנו עושיין משום שמא תרועה היא גנח ויליל ע"כ צריך להאריך בתקיעה כשיעור שניהם ותש"ת משום שמא תרועה היא שברים שהם ג' קולות מופסקים הלכך צריך להאריך בתקיעה כשיעורן ותשר"ת משום שמא היא יליל שאינו אלא אחד לכן א"צ להאריך בתקיעה אלא כשיעורו ומיהו אם מאריך הרבה בכל תקיעה אין לחוש שאין בה שיעור למעלה ויכול להאריך בה כמו שירצה וכן בתרועה אע"ג דשיעורה כג' יבבות יכול להאריך בה כמו שירצה וכן בג' שברים אין לחוש אם מוסיף עליהן ועושה ד' או ה' כי שברים תרועה היא ויכול להאריך בה כמו שירצה ורש"י פירש שברים ארוכים מיבבות אבל בעל העיטור כתב מסתברא ג' שברים ג' קולות קטנים מופסקים וג' יבבות כשיעור ג' שברים אלא שאין הפסק ביניהם ולא פליגי בשעורי אלא שזה עושה שברים קטנים בהפסק כגון גונח וזה עושה בלא הפסק והוא יליל והכל שוה וכ"כ הרמב"ם ז"ל ולפי זה א"צ להאריך בתקיעות של תש"ת יותר משל תר"ת וסברא ראשונה היא דעת התוספות וכן דעת אדוני אבי ז"ל.

הסבר הסוגיה

שיעור תקיעה כשלוש תרועות, שיעור תרועה כשלש יבבות. [משנה לג:]
 "שיעור תקיעה כתרועה, שיעור תרועה כשלושה שברים. [ברייתא לד.]

המשנה מגדירה את שיעור התקיעה והתרועה, ומגדירה ששיעור תקיעה כשיעור שלש תרועות, ושיעור תרועה שלש יבבות [כ"ף הדמיון הראשונה ברורה, אנו משערים שיעור תקיעה ביחס לשיעור תרועה. כ"ף הדמיון השניה אינה ברורה, שהרי תרועה מורכבת מיבבות, וראוי לכתוב "שיעור תרועה

מהדורה ראשונה ללא הגהה

שלש יבבות". הר"ן (ט: ד"ה מתני') מביא שכך גורס הר"ח, ואת גרסתנו הוא מפרש, שמשערים את התרועה ביחס לשיעור יבבות של בני אדם].

מפשטות המשנה משמע, שתרועה מורכבת משלש יבבות, וכל יבבה היא הקול הקצר ביותר שאדם יכול להוציא משופרו [הראשונים קוראים לקול זה טרומיטין, ואף אנו נשתמש במונח זה]. שיעור תקיעה כשלש תרועות, זאת אומרת ששיעורה תשעה טרומיטין.

הגמ' מביאה ברייתא הסותרת את משנתנו ואומרת: "שיעור תקיעה כתרועה", משמע ששיעור תקיעה כשלושה טרומיטין. אומר אביי שהמשנה והברייתא אינן חולקות: "תנא דידן קא חשיב תקיעה דכולהו בבי ותרועות דכולהו בבי, תנא ברא קא חשיב חד בבא ותו לא".

נחלקו הראשונים בהסבר תירוץ הגמ', ובמסקנת הסוגיה להלכה:

רש"י [ד"ה תנא דידן, ותנא ברא] ורוב הראשונים מפרשים, ששיעור תקיעה זהה לשיעור תרועה. הברייתא מתפרשת כפשוטה, ואילו המשנה אינה מתייחסת לתקיעה בודדת אלא לתקיעות ולתרועות של כל הסדר, ושיעור שלש תקיעות זהה לשיעור שלש תרועות.

הרמב"ם [בפירושו המשנה] מפרש: "שעור תקיעה כדי שלש תרועות" - רצה לומר כי שיעור כל התקיעות שהן שש כשעור כל התרועות שהן שלש". הרמב"ם מפרש, כפשט הסברו של אביי, שכיוון שבסדר יש שש תקיעות, שלש שלפני התרועות ושלש שאחריהן, שיעור שש תקיעות שווה לשיעור שלש תרועות, זאת אומרת ששיעור תקיעה כחצי תרועה. כך מפורש בפסק הרמב"ם [הל' שופר פ"ג ה"ד]: "שיעור תרועה כשתי תקיעות".

הראב"ד [הל' שופר פ"ג ה"ד] מפרש שאביי חזר בו מפירושו למשנה, ופירוש זה אינו נפסק להלכה. הגמ' מקשה על סתירה נוספת בין המשנה לברייתא, המשנה אומרת: "שיעור תרועה כשלש יבבות", והברייתא אומרת: "שיעור תרועה כשלושה שברים". אומר אביי שכאן לא ניתן לומר שהמשנה והברייתא אינן חולקות, אלא הן חולקות בהגדרת "תרועה". המשנה סוברת שתרועה היא יללות, והברייתא סוברת שתרועה היא גניחות. מחדש הראב"ד, שלפי הסבר זה שהמשנה והברייתא חולקות אין צריך להדחק כפירוש הראשון, וניתן לפרש את המשנה כפשוטה.

הברייתא סוברת שתרועה מורכבת משלושה שברים, ואורך כל שבר שלושה טרומיטין. שיעור תקיעה כתרועה, זאת אומרת ששיעורה תשעה טרומיטין. המשנה סוברת שתרועה מורכבת משלש יבבות של טרומיט אחד, זאת אומרת ששיעורה שלושה טרומיטין. שיעור תקיעה כשלש תרועות, זאת אומרת שהמשנה מודה לברייתא ששיעור תקיעה תשעה טרומיטין.

רש"י והראב"ד מסכימים ששיעור תרועה שלוש יבבות שכל אחת טרומיט אחד. הם נחלקו בשיעור תקיעה, לדעת רש"י שיעור תקיעה זהה לשיעור תרועה, ולדעת הראב"ד שיעור תקיעה אינו קשור לשיעור תרועה, ושיעורו קבוע כתשעה טרומיטין.

תוס' [ד"ה שיעור] מבאר שלדעת רש"י שיעור תקיעה משתנה מסדרה לסדרה, שיעור תקיעה בתר"ת כשיעור שלש יבבות, שיעור תקיעה בתש"ת כשיעור שלוש גניחות, שיעור תקיעה בתשר"ת כשיעור שברים ותרועה ביחד, זאת אומרת כשיעור שלוש גניחות ושלש יבבות.

תוס' [ד"ה שיעור] טוען שלשיטת רש"י ששיעור תקיעה שלשה טרומיטין, יש להקפיד שאורך השבר יהיה שני טרומיטין, שאם יארכו בו כשיעור שלושה טרומיטין הוא יהיה תקיעה ולא שברים.

את טענת התוס' ניתן לדחות משתי סיבות שונות:

- א. ההבדל בין שברים לבין תקיעה אינו בשיעור אלא בצליל [לקמן נדון בדיון זה].
- ב. שיעור תקיעה חייב להיות שונה משיעור שבר, אבל אין הכרח ששיעור תקיעה של תר"ת יהיה שונה משיעור שבר של תש"ת. התוקע תש"ת יכול לתקוע שבר באורך שלושה טרומיטין, ותקיעה באורך תשעה טרומיטין, והתקיעה באורך שלושה טרומיטין שתקע לתר"ת, אינה משמעותית לתקיעה של תש"ת!¹

ריב"א וריב"ם [בתוס' ד"ה שיעור] מסכימים עם רש"י בפירוש הסוגיה ובהשלכותיה להלכה, הם חולקים עליו בהבנת יבבה. רש"י פירש שיבבה היא קול אחד, ולדעתם יבבה שלשה קולות. לשיטתם פירוש המשנה ש"שיעור תרועה שלש יבבות", שבתרועה צריך לתקוע שלש יבבות שכל אחת שלושה קולות, סך הכל תשעה קולות. לדעתם שיעור תקיעה של תשר"ת שלש גניחות ותשעה טרומיטין.

הרמב"ם [הל' שופר פ"ג ה"ד] פוסק: "שיעור תרועה כשתי תקיעות, שיעור שלושה שברים כתרועה". כפי שנאמר לעיל, הרמב"ם חולק על רוב הראשונים וסבור ששיעור תקיעה כחצי תרועה, ולא כתרועה שלמה. בנוסף לנקודה זו, פסק הרמב"ם צריך תלמוד שהרי הוא הופך את המשנה והברייתא על פיהן, המשנה והברייתא תולות את שיעור התקיעה בתרועה, ואת שיעור התרועה ביבבה ובשברים, ואילו הרמב"ם תולה את שיעור התרועה בתקיעה, ואת שיעור השברים בתרועה. התליה של המשנה והברייתא ברורה, תקיעה היא קול פשוט, ולכן אין לה שיעור עצמי, וצריכים לתלות את שיעורה בשיעור התרועה. תרועה מורכבת מקולות שבורים, שלכל קול יש שיעור עצמי, אבל כמות הקולות אינה ברורה, ולכן צריכה המשנה להגדיר שיעור תרועה שלוש יבבות, והברייתא צריכה להגדיר שיעור תרועה שלושה שברים. אבל מה ההגיון של הרמב"ם לתלות את התרועה בתקיעה, ואת השברים בתרועה?!

¹ לשיטת רב האי גאון שאין מחלוקת בין התנאים וניתן לצאת גם בתרועה וגם בשברים, טענת התוס' ברורה, אבל מקושיית התוס' על המנהג לתקוע תשר"ת למלכויות, תש"ת לזכרונות ותר"ת לשופרות, מוכח שאינו סובר כרב האי גאון. נראה לענ"ד לפרש, שלדעת תוס' התוקע שברים באורך שלושה טרומיטין יוצא ידי חובתו מהתורה ואינו יוצא ידי תקנת רבי אבהו, שתיקן שלושה קולות שונים "תקיעה", "שברים" ו"תרועה", ואחר תקנתו חייב להיות הכולל בין שלושת הקולות.

מפשט לשון הרמב"ם משמע שאין לתקיעות שיעור אובייקטיבי, אלא יש רק הקפדה על היחס בין התקיעות השונות. "שיעור תרועה כשתי תקיעות" – לתקיעה אין שיעור אובייקטיבי, ולכן לתליית שיעור התרועה בתקיעה אין משמעות אובייקטיבית. משמעות תליית שיעור תרועה בשיעור שתי תקיעות ללמד שהתרועה עיקר, ושיעורה חייב להיות לא פחות משיעור שתי התקיעות הסמוכות לה. "שיעור שלשה שברים כתרועה" – ההלכה האמורה בתרועה נכונה גם בשברים, שיעורה חייב להיות לא פחות מתרועה, שהיא אינה פחותה משתי תקיעות.

רוב המפרשים [עיין מגיד משנה, ומאירי (חיבור התשובה עמ' 353)] לא קיבלו הסבר זה ברמב"ם, מפני שהוא סותר את הגמ', ופירשו את הרמב"ם כאילו נאמר בו: "שיעור תרועה כשלשה שברים ושיעור תקיעה כחצי תרועה". שיעור שבר בין שני טרומיטין לשלושה טרומיטין, ולכן שיעור תרועה בין ששה טרומיטין לתשעה טרומיטין, ושיעור תקיעה כחצי תרועה, כך שהוא בין שלושה לארבעה טרומיטין וחצי.

כמדומני שצריך לפרש את הרמב"ם כפשוטו, וכדי ליישבו עם הגמ' צריכים לבאר נקודה אחת ולחדש נקודה שניה. רוב הראשונים מפרשים שהמשנה עוסקת בשיעורי מינימום, השיעור המינימאלי לתקיעה הוא שיעור תרועה, והשיעור המינימאלי לתרועה הוא שלוש יבבות. הרמב"ם מפרש שהמשנה עוסקת בשני שיעורים שונים. הדין "שיעור תרועה כשלש יבבות" עוסק בשיעור מינימאלי של תרועה, הדין "שיעור תקיעה כתרועה" עוסק ביחס בין התקיעות לבין התרועות, וקובע שהתרועה עיקר התקיעה, ולכן יש להאריך בה כשיעור שתי התקיעות הסמוכות לה.

הרמב"ם סובר שלו היינו פוסקים כמשנה או כברייאא היה ניתן לנסח את ההלכה כפי שהמשנה והברייאא ניסחו אותה, וניסוח זה היה כולל גם את השיעור המינימאלי וגם את היחס בין שתי התקיעות. כיוון שהלכה כרבי אבהו, שאנו תוקעים גם שברים, ולדעת הרמב"ם היחס בין כל התקיעות חייב להיות מותאם זה לזה, לא ניתן לנסח בניסוח המשנה, ולכן הרמב"ם הופך את נוסח המשנה ותולה את התרועה בתקיעות, ואת השברים בתרועה, כך ששיעור שתי תקיעות זהה לשיעור תרועה, ושניהם זהים לשיעור שלושה שברים².

עסקנו עד עכשיו באורך התקיעות, הראשונים דנים גם בצלילן. הרמב"ם [בדרשה עמ' רצ] מאפיין את קול השברים: "כפי הנראה מדקדוק הלשון אין ההפרש שבין השברים לתקיעה בין ארוך לקצר, אלא שזה קול פשוט סופו כתחילתו כאיש מרים קולו לשורר ולרנן, וזהו

² הרמב"ם, אמן הניסוח, השתמש בתבנית הקיימת במשנה ובברייאא, ובשינוי קל התאים אותה לפי ההלכה שהתחדשה בתקופת רבי אבהו. נקודה זו בולטת במיוחד בהלכה ש"שיעור שלושה שברים כתרועה". כברייאא אומרת "שיעור תרועה כשלושה שברים", והיא מתכוונת לתרועה של התורה, הרמב"ם משתמש באותה תבנית אבל הוא מתכוון לתרועה שלנו. בסוף הלכה ד פוסק הרמב"ם: "הרי שתקע והריע ותקע תקיעה ארוכה ומשך בה כשנים... אפילו משך בה כל היום אינה אלא תקיעה אחת **וחזור ותקע ומריע ותקע שלשה פעמים**". המגיד משנה אומר שהלשון אינה מדוייקת, שהרי תקע ארבע תקיעות ואינו חייב לחזור ולתקוע שלוש פעמים. לפי דרכנו לשונו של הרמב"ם מדוייקת, כיוון שהאריך בתקיעה הוא חייב להאריך בכל התקיעות כאורך תקיעה זו, וכיון שדבר זה בלתי אפשרי, פוסק הרמב"ם שיחזור ויתקע, יריע ויתקע שלש פעמים.

קול שבור כעין המיליל". הרמב"ן סובר שקול השברים הוא קול שבור [טו-א], ואם לא שבר את הקול לא יצא ידי חובתו [הרמב"ן חולק על תוס' ד"ה שיעור, וסובר שאין הקפדה על אורך השברים, ויכול להאריך בו כאורך תקיעה]. הריטב"א [ד"ה והא] חולק על הרמב"ן וסובר: "ואין לומר שאין הפרש בין תקיעה לשבר באריכות הקול אלא בשינוי, שזה אינו, שהתקיעה קול פשוט בלא שבירה וכן השבר בעצמו אינו נעשה לשברים שא"כ חזר יבבות, ועל כרחנו שבר ותקיעה קול פשוט ואין בהם כדי שינוי בנגון ואין שינוי בהם אלא באריכות הקול". הריטב"א חולק על הרמב"ן וסובר ששברים שקולם שבור אינם שברים אלא תרועה, ההבדל היחיד בין שברים לבין תקיעה באורכו, אבל הצליל בשניהם זהה [טו].

לבעל העיטור [מובא בטור סי' תרצ] שיטה שלישית בהגדרת שברים הוא סובר ש"מסתברא ג' שברים ג' קולות קטנים מופסקים וג' יבבות כשיעור ג' שברים אלא שאין הפסק ביניהם ולא פליגי בשעורי אלא שזה עושה שברים קטנים בהפסק כגון גונח וזה עושה בלא הפסק והוא יליל והכל שוה". מפשטות לשון העיטור משמע שהקול של שברים זהה לקול תרועה, ושניהם טרומיט אחד, ההבדל ביניהם רק בהפסק שבין קול לקול, בתרועה הקולות סמוכים זה לזה, כיבבה, ובשברים יש הפסק גדול בין קול לקול כאנחה.

כפי שראינו לעיל, רוב הראשונים סוברים שאין לתקיעות שיעור מכסימאלי וניתן להאריך בתקיעה, ניתן להוסיף תרועות וניתן להוסיף שברים כפי שרוצים. הרמב"ם מקפיד בכל מקום שהוא מזכיר את השברים לציין שיש שלושה שברים [והאנחה זו אחר זו היא שאנו קוראין אותה שלושה שברים] (פ"ג ה"ג), הרמב"ם עוסק בהגדרת שבר, ואעפ"כ הוא מקפיד לציין את הכמות, משמע שמספר זה מעכב ואין להוסיף על שלושה שברים. הראשונים [ריטב"א ד"ה והא דתנן (עמ' שטז למטה), ועוד ראשונים] מדגישים שניתן להוסיף שברים ותרועה בתנאי שאינו מפסיק בנשימה, אבל אם מפסיק בנשימה, התוספת אינה חלק מהתקיעה.

הר"ן [י. ד"ה מתקיף] מביא מחלוקת ראשונים בדין שברים-תרועה, האם היא חייבת להיות בנשימה אחת, או שהיא חייבת להיות בשתי נשימות. רבינו תם סובר שאין דרכו של אדם לגנוח וליילל בנשימה אחת, ולפיכך חייבים להפסיק בנשימה בין שברים לבין תרועה [הב"י סובר שר"ת מודה שאם תקע בנשימה אחת יצא ידי חובתו]. הרמב"ן חולק וסובר ששברים-תרועה הוא קול אחד, ואין להפסיק ביניהם בנשימה.

מחלוקת נוספת לגבי הנשימות היא האם מותר לתקוע תקיעה תרועה תקיעה בנשימה אחת. הריטב"א [ד"ה והא דקתני (עמ' שכב)] סובר שמותר, כיוון שהתקיעות מובדלות זו מזו בצלילן, ניתן לתקוע את כולן בנשימה אחת. הרא"ש [סי' י] סובר שאסור, מפני שלתקיעות אין סוף ואין ראש.

סיכום

נסכם את השיטות השונות על פי סדר התקיעות:

תקיעה היא קול פשוט, ונחלקו הראשונים בשיעורה המינימאלי:

רש"י: שיעורה לפחות כשיעור תרועה, בתר"ת שיעורה שלושה טרומיטין, בתש"ת שיעורה שלש גניחות, ובתשר"ת יש אומרים ששיעורה שלושה טרומיטין ושלש גניחות.

מהדורה ראשונית ללא הגהה

ריב"א, ריב"ם: שיעורה לפחות כשיעור תרועה, בתר"ת תשעה טרומיטין, בתש"ת שלש גניחות, ובתשר"ת תשעה טרומיטין ושלש גניחות.
 ראב"ד: שיעור תקיעה קבוע והוא תשעה טרומיטין.
 רמב"ם: שיעור תקיעה כחצי תרועה. על פי דרכנו, הרמב"ם סובר שאין להאריך בשתי התקיעות יותר מאורך התרועה.

תרועה היא קולות קצרים מרוסקים, ונחלקו הראשונים בכמות התרועות שצריכים להריע:

רש"י וראב"ד: שלש תרועות.

ריב"א וריב"ם: תשע תרועות.

שברים הוא קול של גניחה, ונחלקו הראשונים בצליל שצריכים להוציא מהשופר:
 רמב"ן: חייבים לתקוע שלושה קולות שבורים [טו-או, טו-או, טו-או].
 ריטב"א: קול השברים אינו שבור אלא שלם, המאפיין שלו הוא שיעורו, הוא חייב להיות ארוך מתרועה וקצר מתקיעה, ולכן צריכים לתקוע שלושה שברים של שני טרומיטין.
 בעל העיטור: קול השבר זהה לקול התרועה, שניהם קצרים כשיעור טרומיט אחד, ההבדל ביניהם בהפסקה, בין תרועה לתרועה הפסקה קצרה ובין שבר לשבר הפסקה ארוכה. מהרמב"ם משמע שאין לתקוע יותר משלושה שברים.

נחלקו הראשונים בגדרי הנשימות שבתקיעה. מותר לכולי עלמא להפסיק בנשימה בין תקיעה לתקיעה. הרא"ש סובר שחייבים להפסיק בנשימה בין תקיעה לתקיעה, והריטב"א סובר שאין חייבים להפסיק בנשימה. בין שברים לתרועה, לדעת רבינו תם חייבים להפסיק בנשימה, כדרך אדם הגונח ומילל ומפסיק בנשימה ביניהם, דעת הרמב"ן שאסור להפסיק בנשימה, כיוון ששברים-תרועה היא תקיעה אחת, והפסקה בנשימה מחלקת את התקיעה לשניים.

הלכה

השו"ע [סי' תקצ סע' ג] אינו דן בצליל של התקיעות אלא בשיעורן ובהפסק נשימות ביניהן. הוא מביא את המחלוקת שבין רש"י לבין הריב"א והריב"ם האם מריעים שלש תרועות או תשע תרועות ואינו מכריע ביניהם. הוא פוסק כשיטת התוס' שקול התקיעה צריך להיות לפחות באורך התרועה, ולכן צריכים להאריך בתקיעה של תש"ת יותר מתקיעה של תר"ת, ובתקיעה של תשר"ת יותר מבתקיעה של תש"ת.

השו"ע פוסק כתוס', שאם מקצר בתקיעה פחות מתשעה טרומיטין ומאריך בשברים שלושה טרומיטין, אינו יוצא ידי חובתו לא לשיטת רש"י ולא לשיטת הריב"א והריב"ם. הרמ"א חולק עליו, וסובר שאין לחוש לתקוע בתר"ת תקיעה בשיעור שלושה טרומיטין ולהאריך בשברים, כיוון שבתש"ת האריך בתקיעה בהתאמה לאורך השברים.

המשנה ברורה [סקט"ו] מכריע שראוי לצאת ידי שתי השיטות, ולכן ראוי לתקוע בתש"ת ובתש"ת תקיעה בשיעור תשעה טרומיטין, ובתש"ת תקיעה בשיעור שמונה עשר טרומיטין. אין להאריך בשברים יותר מתשעה טרומיטין, ועדיף שלא להאריך משלושה טרומיטין. יש להריע לפחות תשע תרועות.

השו"ע [סע' ד] פוסק שצריך לעשות את שלושת השברים בנשימה אחת, אבל בשברים-תרועה הוא מביא את שתי הדעות האם יש לתקוע בנשימה אחת או בשתי נשימות, והוא מכריע שבתקיעות דמיושב יעשה בנשימה אחת, ובתקיעות דמעומד יעשה בשתי נשימות [המשנה ברורה פוסק שלא יעשה להיפך. עיין בשער הציון (אות יז) שהוראה זו אינה שייכת למנהגנו שאנו נוהגים לתקוע שלושים קולות על סדר הברכות]. הרמ"א פוסק שהמנהג הפשוט לתקוע את הכל בשתי נשימות.

המשנה ברורה [סק"כ, ושעה"צ אות יט] פוסק שאף לפי מנהג הרמ"א אם תקע בנשימה אחת יצא, שהרבה ראשונים פוסקים שלכתחילה צריך לתקוע בנשימה אחת, והבית יוסף פוסק שאף לשיטת רבינו תם יוצאים ידי חובה אם תקעו בנשימה אחת.